

# Orlando paladino

JOSEPH HAYDN

Diumenge 29 d'octubre del 2023, a les 17h

VERSIO CONCERT *Temporada 2023-2024*

Amb el suport de

 Santander Fundación

 Santander



Gran Teatre  
del Liceu

## Òpera en tres actes

Llibret de Nunziato Porta basat en el llibret de Carlo Francesco Badini *Le pazzie d'Orlando*, alhora inspirat en el poema èpic *Orlando Furioso* de Ludovico Ariosto.

Estrena absoluta: 6/12/1782  
al Teatre del Palau d'Eszterháza (Hongria).

Estrena al Liceu

## Fitxa artística

Orlando **Alasdair Kent**

Angelica **Emőke Baráth**

Medoro **Josh Lovell**

Alcina **Núria Rial**

Rodomonte / Caronte **Renato Dolcini**

Licone / Pasquale **Krystian Adam**

Eurilla **Natalia Rubis**

## Il Giardino Armonico

Director **Giovanni Antonini**

Durada total aproximada: **3 h**

Acte I: 1 h 10 min

Pausa: 30 min

Acte II: 55 min

Acte III: 25 min



Gran Teatre  
del Liceu

## Il Giardino Armonico

Director **Giovanni Antonini**

### Violí I

Stefano Barneschi\*  
Fabrizio Haïm Cipriani  
Ayako Matsunaga  
Liana Mosca

### Violí II

Angelo Calvo\*  
Francesco Colletti  
Gabriele Pro  
Maria Cristina Vasi

### Viola

Ernest Braucher\*  
Alice Bisanti

### Violoncel

Giulio Padoin\*  
Elena Russo

### Contrabaix

Giancarlo De Frenza

### Flauta

Marco Brolli

### Oboè

Emiliano Rodolfi  
Federica Inzoli

### Fagot

Hugo Rodríguez  
Yoan Otano

### Trompa

Stefano Rossi  
Edward Deskur

### Timbal

Przemyslaw Loho

### Clavicèmbal

Matteo Messori

\*Principals

Consulteu les  
biografies  
clicant en  
el nom



Gran Teatre  
del Liceu

## Resum argumental

### Acte I

Som a una regió muntanyosa. La pastora Eurilla manifesta la seva aversió a la feina i la seva voluntat de passar-se el dia ballant. Amb el seu company, Licone, veu com s'apropa un cavaller furiós, que no és altre que Rodomonte, un cavaller franc que torna de les croades. Allà a la vora, hi ha dos il·lustres estrangers, Angelica (reina d'un país llunyà) i Medoro, amants de qui Eurilla explica la història. Rodomonte vol trobar aquells dos amants sense explicar-ne els motius.

Angelica es presenta amb totes les seves contradiccions: estima i alhora sent por i còlera. Per això recorre a la màgia i invoca la fetillera Alcina, que està enutjada amb un altre cavaller, Orlando. Alcina assegura a Angelica que arreglarà la seva situació.

Pasquale és el simpàtic escuder d'Orlando, que es queixa que el seu senyor el mata de gana. Es vanta davant d'Eurilla del món que ha vist i dels països que ha visitat. Paral·lelament, Medoro ha decidit fugir de Rodomonte, que el persegueix, però Angelica li demana que no fugi. Orlando, per la seva banda, busca Angelica, de qui s'ha enamorat. Però abans haurà de trobar Rodomonte per batre-s'hi en duel. Al bosc, Orlando s'assabentarà que Angelica estima Medoro.

Indignat, Orlando vol saber realment què passa entre Medoro i Angelica. Pasquale i Eurilla avisen Angelica que Orlando, furiós i enfollit, es disposa a enfrontar-se ara no tan sols a Rodomonte, sinó també a Medoro. Aleshores apareix Alcina i impedeix el combat entre Rodomonte i Orlando amb un encanteri i tanca el guerrer Orlando a una gàbia.



## Acte II

Rodomonte s'indigna després del fracàs en el combat amb Orlando. Medoro, per la seva banda, continua tement la ira d'Orlando i Eurilla intenta tranquil·litzar-lo i li diu que enviarà un missatge a Angelica fent-li saber que es troba en bon estat.

Eurilla i Pasquale es troben al bosc. L'escuder d'Orlando flirteja amb la pastora, que comença a cedir davant dels encants de Pasquale.

Medoro i Angelica es retroben tot i que Angelica està a punt de llençar-se al mar pensant-se que el seu enamorat ha mort. Paral·lelament, Orlando pateix moltíssim tancat a la gàbia on l'ha empresonat la fetillera Alcina. Aquesta fa saber a Rodomonte que ha decidit alliberar Orlando, però convida el cavaller a reunir-se amb ella al castell de la fetillera.

Al castell d'Alcina, Orlando es troba al costat de Pasquale i en presència d'Alcina, que acaba d'alliberar-lo de la gàbia. Però aleshores el transforma en pedra. Pasquale tremola de por. Angelica, Medoro i Rodomonte s'avancen i es prostren a Alcina. Finalment, Alcina retorna a Orlando el seu aspecte original, però el tanca a una cova. Tan sols Rodomonte s'alegra del destí del cavaller.

## Acte III

A la vora del riu Leteu, Caronte prohibeix als vius entrar al regne dels inferns, però no oposa resistència davant d'Alcina, que vol guarir un Orlando moribund a qui malgrat tot estima tot i les infidelitats del cavaller.

Orlando, al fons de la gruta i a les portes de l'infern, delira en la seva febre i oblida, gràcies a les gotes del Leteu que li ofereix Caronte, qui és. Mentrestant, al bosc, una tropa de cavallers persegueix Angelica després que Medoro hagi estat ferit mortalment.

Orlando, refet de les ferides, combat definitivament amb Rodomonte, però ara contra un mateix enemic. Orlando ha recuperat una nova consciència gràcies a les aigües del Leteu. Medoro serà guarit per Alcina i podrà unir-se amb Angelica. Rodomonte queda satisfet dels seus èxits al camp de batalla.



# MOMENTS MUSICALS



## Acte I

“Palpita ad ogni istante”

(Angelica)

“Ho viaggiato in Francia”

(Pasquale)

“Non partir mia bella face”

(Angelica)

“D’Angelica il nome” (Orlando)

## Acte III

“Sogno? Veglio? Cos’è?”

(Orlando)

“Miei pensieri, dove siete”

(Orlando)

“Dell’ estreme sue voci dolenti”

(Angelica)

## Acte II

“Dille che un infelice”

(Medoro)

“Quel tu visetto amabile”

Eurilla, Pasquale)

“Qual contento io provo in seno”

(Medoro, Angelica)



**Gran Teatre  
del Liceu**

**Compositor.** La producció operística de Franz Joseph Haydn (1732-1809) inclou vint-i-sis títols, malgrat que no tota la seva obra s'ha conservat, especialment la dels inicis de la seva trajectòria com a autor teatral. Tanmateix, la qualitat de la simfonia o la música de cambra (especialment del quartet de corda) de Haydn no es troba en les seves òperes, potser perquè el constrenyiment gairebé funcional de la música de Rohrau a la cort d'Esterháza l'impedia gaudir de la llibertat de, per exemple, el seu amic i col·lega Wolfgang Amadeus Mozart. A tot plegat cal afegir que l'instint mozartinià pel teatre es troba a anys llum de Haydn, qui sap si per la mediocritat de molts dels llibrets a què va haver de posar música.

Entre el 1762 i el 1790, Haydn va treballar al servei dels Esterháza, al palau principesc dels quals hi havia un teatre on, entre el 1780 i el 1789, Haydn va mantenir una intensa activitat com a organitzador de les representacions operístiques. Se sap que un total de 73 òperes de diversos autors, al llarg de 1034 funcions, van tenir lloc en un local que acollia sovint personatges il·lustres en honor dels quals es representava un títol o altre.

**Estrena.** En ocasió d'una visita que el gran duc Pau —futur tsar de Rússia— havia previst fer a Esterháza, Haydn va estrenar *Orlando paladino*, després d'haver-se desestimat la reposició de l'òpera de Pietro Alessandro Guglielmi *Le pazzie di Orlando* (del 1771). L'èxit de l'obra va ser considerable des del dia de la seva estrena, el 6 de desembre del 1782, tot i que el gran duc rus no va posar els peus a Esterháza. Posteriorment, i entre el 1786 i el 1800, *Orlando paladino* es va passejar amb èxit per diversos teatres d'arreu de Centreeuropa. Alguns números, com el duet del segon acte entre Eurilla i Pasquale, van esdevenir cèlebres, fins al punt d'intercalar-lo, amb nou text de Lorenzo da Ponte, en les funcions d'estrena d'*Il burbero di buon cuore*, de Vicent Martín i Soler a Viena, el 1786.

*Orlando furioso* és la penúltima òpera de Haydn estrenada a Esterháza abans d'*Armida* i l'antepenúltima de la seva producció teatral, tot i que l'última òpera del compositor no s'estrenaria en vida seva: caldria esperar fins al 1951 perquè *L'anima del filosofo ossia Orfeo ed Euridice* veiés la primera representació.

**Llibret i llibretista.** El llibret de Nunziato Porta (amb dates incertes de naixement i de mort) incidia en l'aspecte heroic i còmic a la vegada, seguint la tradició vienesa de la paròdia. I ho feia sobre el personatge que dona nom a l'epopeia de Ludovico Ariosto *Orlando furioso*, que tantes òperes ha permès gestar, a partir del protagonista o d'altres personatges que l'envolten.

# AMB EL TELÓ ABAIXAT



Gran Teatre  
del Liceu